

Sygn. akt VI U 3685/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – st. sekr. sądowy Marzena Sobiecka

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2016 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: A. P. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 30 października 2015 r., znak: (...)

w sprawie: A. P. (1)

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję, w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. P. (1) prawo do emerytury od (...) r.,
- 2) stwierdza, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji,
- 3) zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na rzecz ubezpieczonego kwotę 360 zł /trzysta sześćdziesiąt/ tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu A. P. (2) prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. Z 17.12.98 o emeryturach i rentach z FUS z uwagi na to, że zdaniem organu rentowego powód nie legitymował się okresem 15 lat pracy w szczególnych warunkach. ZUS nie zaliczył powodowi do pracy w szczególnych warunkach okresu pracy w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w B. od 1.09.1970 r. do 31.07.1976 r., w Zakładzie (...) i Pszczelarskich 2.08.1976 r. do 30.06.1978 r. i od 8.03.1982 r. do 30.10.1984 r. , w Spółdzielni (...) w B. od 1.07.1978 r. do 9.03.1982 r. oraz pracy w (...)w W. od 1.05.1986 r. do 31.12.1998 r. ze względu na braki świadectw pracy w szczególnych warunkach i brak takiego świadectwa za pewien okres.

W odwołaniu od tej decyzji powód wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury, bowiem pracował w szczególnych warunkach Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w B., Zakładzie (...) (...), (...) oraz(...)w W. i powołał na te okoliczności dowód z przesłuchania świadków.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony A. P. (1), (...)r., w 1973r. uzyskał uprawnienia elektromechanika w zasadniczej szkole zawodowej. Szkołę tę ukończył, pracując w Wojewódzkim Zakładzie (...) w B., gdzie pracował jako elektromechanik. Faktycznie pracę elektromechanika wykonywał od września 1973r. (zeznania świadka J. S. k. 52). Ubezpieczony pracował przy naprawie instalacji elektrycznej samochodów ciężarowych wyłącznie w kanałach. Naprawiał rozruszniki, alternatory, prądnice, aparaty zapłonowe i gaźniki. Stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał naprawy w kanałach remontowych. Następnie ubezpieczony odbywał służbę wojskową (w okresie od 24.09.1974 r. do 17.04.196 r.) powrócił na to samo stanowisko elektromechanika samochodowego. Od 2.08.1976 r. ubezpieczony zatrudnił się w Zakładzie (...) jako elektromechanik samochodowy i oprócz czynności, które wykonywał u poprzedniego pracodawcy wcześniej, wykonywał także naprawy akumulatorów polegające na wymianie elektrolitów, wymianie całych cel w akumulatorach, rozrabianie elektrolitów, ładowanie akumulatorów i te czynności ubezpieczony wykonywał w akumulatorowni. W obu zakładach ubezpieczony otrzymywał dodatki za pracę w warunkach szkodliwych. Nie korzystał z urlopów bezpłatnych. Następnie cały ten zakład przeszedł do Spółdzielni (...) w (...), gdzie ubezpieczony pracował od 1.07.1978r. do 9.03.1982r. jako elektromechanik samochodowy i zajmował się tym samym co w latach: 1973 - 1978. Ubezpieczony dostawał dodatki szkodliwe i pracował w kanałach remontowych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do 9.03.1982 r. Nie korzystał z urlopów bezpłatnych. Następnie zakłady się rozłączyły. Przez 2 lata ubezpieczony był mistrzem warsztatu od 1.11.1984r. do końca kwietnia 1986r. a od 1.05.1986r. do końca grudnia 1998r. pracował w (...)nr (...) w B., która się przekształciła następnie w (...). Ubezpieczony pracował tam jako elektromechanik, naprawiając ciężki sprzęt, czyli samochody wojskowe pod względem mechanicznym i elektrycznym. Tam też stale i w pełnym wymiarze czasu pracy ubezpieczony pracował w kanałach remontowych aż do 31.12.1998 r. Ubezpieczony nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

dowód: umowy o pracę w aktach osobowych ubezpieczonego, zaświadczenie o zatrudnieniu z Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa (...) w B., zeznania świadka J. S., Z. S., S. M., J. Ł., zeznania powoda – zapis A/V k. 56, świadectwo pracy i świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach w aktach rentowych.

Ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę 26.10.2015 r.

dowód: wniosek w aktach rentowych powoda.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów w aktach rentowych w postaci świadectwa pracy i świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach, których prawdziwości strony nie kwestionowały oraz zeznań świadków J. S., Z. S., S. M., J. Ł. a także zeznań powoda. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, którzy pracowali razem z powodem w spornym okresie i obserwowali jego pracę. Zeznania świadków były zgodne i uzupełniały się wzajemnie, tworzyły także z zeznaniami powoda spójną całość i dlatego Sąd dał wiarę zarówno zeznaniom świadka jak i zeznaniom powoda tym bardziej, że znajdowały one potwierdzenie w adnotacji zawartej w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach.

Z zeznań świadków i powoda wynika bezspornie, że powód od września 1973r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w B. do 31.07.1976 r., w Zakładzie (...) (...) od 2.08.1976 r. do 30.06.1978 r. i od 8.03.1982 r. do 30.10.1984 r. , w Spółdzielni (...) w B. od 1.07.1978 r. do 9.03.1982 r. oraz w (...)w B. od 1.05.1986 r. do 31.12.1998 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co najmniej 8 godzin dziennie pracował w kanałach remontowych naprawiając samochody ciężarowe, wykonując prace o których mowa w dziale XIV p. 16 załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.83 w sprawie w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Pozycja 16, działu XIV cyt. załącznika A do prac w szczególnych warunkach zalicza prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych.

Sąd dokonał następnie oceny ustalonego stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego (art. 184 ust. 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy -ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.) W myśl ustępu 2 art.32 cytowanej ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z powołanymi przepisami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Zaliczenie nieudokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85, LEX nr14635) – przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia.

Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika.

W myśl § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Skoro postępowanie dowodowe potwierdziło fakt pracy powoda w szczególnych warunkach o których mowa w dziale XIV pkt.16 załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r., w okresie przekraczającym wymagane 15 lat pracy, a organ rentowy nie kwestionował spełnienia przez powoda pozostałych warunków uzyskania prawa do emerytury, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku, przyznając prawo do emerytury od spełnienia warunku wieku.

Na zasadzie art. 118 ust 1 a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS Sąd Okręgowy orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z uwagi na braki w świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach, których wyjaśnienie wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego przed Sądem.

O kosztach orzeczono zgodnie z art.98 .p.c.

SSO Ewa Milczarek